

Z medycznej wokandy

Kasacja w postępowaniu w przedmiocie lekarzy i lekarzy dentyistów – ciąg dalszy

W poprzednim numerze próbowano wyjaśnić istotę kasacji w postępowaniu w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej lekarzy. Warto teraz się przyjrzeć, jakie były decyzje Sądu Najwyższego w „sprawach lekarskich”, podejmowane w tym trybie. Pierwsze z prezentowanych orzeczeń odnosi się do kwestii proceduralnych, ale z uwagi na wagę problemu (rodzaje decyzji podejmowanych przez sądy lekarskie) i znaczenie zaprezentowanych wywodów wydaje się, że warto poświęcić trochę uwagi postanowieniu Sądu Najwyższego z 25 lutego 2011 r. (sygn. akt SDI 4/11). W sprawie tej ustalono następujący stan faktyczny. Otóż jeden z okręgowych rzeczników odpowiedzialności zawodowej (OROZ) odmówił wszczęcia postępowania wyjaśniającego z wniosku grupy lekarzy. Zażalenie na to postanowienie wniósł pełnomocnik skarżącego. Postanowieniem z 21 grudnia 2009 r. Naczelny Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej (NROZ) pozostawił bez rozpoznania to zażalenie, wskazując, iż śro-

dek odwoławczy został wniesiony przez osobę nieuprawnioną. Zażalenie na powyższe złożył pełnomocnik skarżącego, wnosząc o jego zmianę i kontynuację postępowania. Naczelny Sąd Lekarski (NSL) utrzymał jednak w mocy zaskarżone postanowienie, na które z kolei pełnomocnik skarżącego wniósł kasację do Sądu Najwyższego. Dokonując oceny tego środka zaskarżenia, Sąd Najwyższy podkreślił, że kasacja była niedopuszczalna z mocy ustawy. W uzasadnieniu wyjaśniono, że „ustawa wyróżnia w pierwszej kolejności postępowanie co do wszczęcia bądź odmowy wszczęcia postępowania w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej (art. 67 ust. 1 ustawy z 2 grudnia 2009 r. o izbach lekarskich, w skrócie u.i.l.) oraz co do ewentualnego umorzenia już wszczętego postępowania (art. 73 ust. 1 u.i.l.). Na postanowienie OROZ o odmowie wszczęcia postępowania wyjaśniającego oraz o umorzeniu takiego postępowania przysługuje zażalenie (art. 68 ust. 1 u.i.l.) wnoszone do właściwego sądu lekarskiego, a w przypadku, gdy wydał je NROZ – do NSL (art. 68 ust. 2 u.i.l.). Co

warto szczególnie mocno podkreślić, jak zauważył Sąd Najwyższy, na tym etapie sprawy istotną czynnością sądu dyscyplinarnego nie jest rozstrzygnięcie merytoryczne w przedmiocie zasadności zarzutu dotyczącego faktu popełnienia przez lekarza przewinienia zawodowego, objętego wydanym przez OROZ wnioskiem o ukaranie (odpowiednik aktu oskarżenia w postępowaniu karnym), lecz kontrola zasadności wydanego przez rzecznika postanowienia o odmowie wszczęcia postępowania wyjaśniającego albo o umorzeniu postępowania wyjaśniającego. Rozstrzygnięcie sądu lekarskiego, który uchyla lub utrzymuje zaskarżone postanowienie w mocy (art. 70 ust. 2 u.i.l.), przyjmuje formę postanowienia i stanowi odpowiednik postanowień wydanych przez sąd w trybie rozdziału 38 k.p.k., to jest po wykonaniu tzw. czynności sądowych w postępowaniu przygotowawczym. Także formę postanowień mają wszystkie rozstrzygnięcia wydawane na tym etapie postępowania, toczącego się na podstawie przepisów rozdziału 5 u.i.l., które dotyczą kwestii incydentalnych, np. tymczasowego za-

odpowiedzialności zawodowej

JĘDRZEJ
SKRZYPCZAK

wieszenia prawa wykonywania zawodu albo ograniczenia zakresu czynności w wykonywaniu zawodu (art. 77 ust. 1 i 2 u.i.l.), albo – tak jak w niniejszej sprawie – legitymacji określonego podmiotu do dokonywania określonej czynności procesowej. Jednocześnie zauważono, że obecna ustawa o izbach lekarskich wyróżnia też wręcz „jakościowo” odmienne od wyżej omówionego postępowanie zainicjowane wnioskiem o ukaranie (art. 74 ust. 6 u.i.l.), wnoszonym przez OROZ do okręgowego sądu lekarskiego (OSL). Ten rodzaj postępowania odpowiada w postępowaniu karnym postępowaniu jurysdykcyjnemu, zainicjowanemu wniesieniem przez uprawnionego oskarżyciela, aktu oskarżenia (w naszym postępowaniu jest to wniosek o ukaranie). Sprawa taka rozpoznawana jest na rozprawie (art. 79 u.i.l.) i kończy się wydaniem orzeczenia (art. 89 u. 1 u.i.l.). Od wydanego w tym trybie orzeczenia przysługuje stronom nie zażalenie, ale odwołanie do NSL (art. 90 ust. 1 u.i.l.), które to Sąd także rozstrzyga w formie orzeczenia (*arg. ex* art. 94 ust. 1 u.i.l.), podejmując jedną z trzech decyzji, a miano-

wicie utrzymania w mocy, uchylenia orzeczenia OSL i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania przez sąd I instancji lub zmiany zaskarżonego orzeczenia sądu lekarskiego (art. 92 ust. 1 u.i.l.). Zdaniem Sądu Najwyższego analiza przepisów rozdziału 5 u.i.l. nakazuje przyjąć, że rozstrzygnięcia, dla których ustawa ta przewiduje formę orzeczeń, odpowiadają wydawanym w postępowaniu karnym wyrokom, a rozstrzygnięcia, dla których u.i.l. przewiduje formę postanowień, odpowiadają wydawanym w postępowaniu karnym postanowieniom. Podkreślono jednocześnie, że orzeczenia zapadać mogą wyłącznie na drugim z wyżej omówionych etapów postępowania w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej, czyli po wniesieniu przez rzecznika odpowiedzialności zawodowej wniosku o ukaranie (art. 75 ust. 1 u.i.l.). Z treści art. 95 pkt 1 u.i.l. wynika, że kasacja do Sądu Najwyższego przysługuje wyłącznie od prawomocnego orzeczenia sądu lekarskiego kończącego postępowanie w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej lekarzy. W opinii Sądu Najwyższego „wykładnia

językowa nie pozwala na przyjęcie, że możliwe jest wniesienie kasacji od rozstrzygnięcia, które zapadło w formie postanowienia. Można byłoby teoretycznie rozważyć, czy kasacja przysługuje od wydanego w toku postępowania regulowanego przepisami rozdziału 5 u.i.l. takiego rozstrzygnięcia, które co prawda powinno być wydane w formie orzeczenia, a jedynie omyłkowo nadano mu formę postanowienia”. Zdaniem Sądu Najwyższego na tak postawione pytanie należałoby udzielić odpowiedzi twierdzącej, co prowadziłoby do wyrażenia poglądu o bardziej ogólnym charakterze, zgodnie z którym podmioty określone w art. 95 u. 1 u.i.l. mają prawo wnieść kasację od prawomocnego rozstrzygnięcia sądu lekarskiego, kończącego postępowanie w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej lekarzy, które zostało wydane lub powinno być zostać wydane, z uwagi na materię, której dotyczy, w formie orzeczenia (podkr. Sądu Najwyższego).

Zatem, *a contrario*, kasacja od postanowienia wydanego przez sąd lekarski nie będzie przysługiwać.